

TÜRK SANAYİCİLERİ
VE İŞADAMLARI
DERNEĞİ

ANKARA TEMSİLCİLİĞİ

ANKARA BÜLTENİ
[Hizmete Özel]

TS-ANK-04-47

Sayı : 2004-01-A

16 Şubat 2004

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi No: 74
Tepebaşı
80050 İstanbul - Türkiye
[T] +90-212-249 19 29
[F] +90-212-249 13 50
[E] tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa
06700 Ankara - Türkiye
[T] +90-312-468 10 11
[F] +90-312-428 86 76
[E] ankoffice@tusiad.org

Brüksel

13, Avenue des Gaulois,
1040 Brussels - Belgium
[T] +32-2-736 40 47
[F] +32-2-736 39 93
[E] bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.

1250 24th Street,
Washington D.C.
20037 - USA
[T] +1-202-776 77 70
[F] +1-202-776 77 71
[E] usoffice@tusiad.org

Ankara Bülteni ile ilgili
görüş ve önerileriniz için :
ankarabulteni@tusiad.org

ANKARA BÜLTENİ

Yasama Süreci Ara Sayısı

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

ANKARA TEMSİLCİLİĞİ

Sayı: 2004-1-A

16 Şubat 2004

İÇİNDEKİLER

YASAMA SÜRECİ

- A. Geçtiğimiz Dönemde Çıkan Önemli Kanunlar
- B. Yeni Kanun Tasarıları
- C. TBMM İhtisas Komisyonları
- D. TBMM Genel Kurulu
- E. Önümüzdeki Dönemde TBMM Genel Kurulu Gündemi

TÜSİAD, 16.06.1981 tarihli Bakanlar Kurulu kararı uyarınca "kamu yararına çalışan dernek" statüsündedir. TÜSİAD Ankara Temsilciliği, katılımcı demokrasi bağlamında ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik perspektifini gözeterek yasama ve yürütme sürecini TÜSİAD adına takip etmekte, TÜSİAD'ın tüzüğü, amaçları ve ilkeleri çerçevesinde, TÜSİAD'ın karar süreçlerine etkili katılımını sağlamaya yardımcı olmaktadır.

YASAMA SÜRECİ

Yerel seçimlere yaklaşılrken yasama süreci faaliyetlerinde bir durağanlık dikkat çekmektedir. 28 Mart 2004 Pazar günü yapılacak olan yerel seçimler öncesinde hukuki yapıya ilişkin önemli değişiklikler ertelenmiş ve TBMM Genel Kurulu Gündemi, “Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı” (KYT) dışında kapsamlı değişikliklerden arınmış görünmektedir. **KYT’nin ise bu hafta TBMM Genel Kurulu’nda sadece yürütme maddesine kadar görüşülerek Anayasa Komisyonu’na geri çekilmesi ve mahalli idareler yasa tasarıları¹ ile eşzamanlı olarak kanunlaşması beklenmektedir.**

59. Hükümet icraatlarının kamuoyu nezdinde değerlendirileceği yerel seçimler sonrasında, yasama sürecinde yoğun bir hareketlilik yaşanması beklenmektedir. Anayasa değişiklikleri ve yargı reformuna yönelik değişiklikler başta olmak üzere; Kamu Yönetimi Temel Kanunu uyum yasaları, mahalli idarelere yönelik kanunlar², Yükseköğretim Kanunu, Türk Ceza Kanunu (TCK) ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu TBMM Gündemi’nin ön sıralarında yer alacaktır.

Bahar aylarının ortasından itibaren son derece yoğun görüşmelere sahne olması beklenen TBMM Genel Kurulu’nda oluşacak uzun Gündemin eritilmesinde - özellikle TCK görüşmelerinde - TBMM İçtüzüğü’nde gerçekleştirilecek bir değişiklikten yararlanılması beklenmektedir. Bu amaçla TCK görüşmeleri öncesinde, daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen ve kanunların bütün maddelerini tek tek görüşmeden “blok görüşme” yapma imkanı sağlayan İçtüzük madde 91’in yeniden tanımlanması beklenmektedir.

Yasama sürecine kısa vadeli olarak bakıldığında ise, biri 22.01.2004 tarihinde kabul edilen “Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun”, diğeri 22.10.2003 tarihinde kabul edilen “Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” hakkında olmak üzere iki gelişme dikkat çekmektedir.

Derneklere ilişkin kanun TBMM Genel Kurulu’nda görüşülürken, vakıf üniversiteleri ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek vakıfları yasa kapsamı dışında tutan hüküm, Hükümetin karşı çıkmasına rağmen yasadan çıkartılmış, sadece kanunla kurulan dernek ve vakıflar yasadan müstesna tutulmuştu. Bu gelişme sonucunda, 13.01.2003 tarihinde TBMM Başkanlığı’na gelen Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Kanunu Tasarısı geçtiğimiz hafta İçişleri Komisyonu’nda görüşülmüştür.

¹ Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu, Özel İdare Kanunu hakkındaki tasarılar.

² Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu, Özel İdare Kanunu.

Bankalar Kanunu konusunda ise, son günlerde gerçekleştirilen icraatlara karşın, BDDK Başkanı Tevfik Bilgin'in yasanın yenileneceğine dair açıklaması dikkat çekmiştir. Bankalar Kanunun'da kapsamlı değişiklikler yapan ve 12.12.2003 tarihinde kabul edilen yasanın Adalet Komisyonu'nda görüşülmesi öncesinde, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan da söz konusu kanun değişikliğinin "geçici" olacağını ve yasanın daha sonra tekrar değiştirileceğini açıklamıştı. Değişiklik öncesinde Türkiye Bankalar Birliği'nden de görüş alınacağı açıklanan Bankalar Kanunu konusunda - görüşmeler sırasında Adalet Komisyonu'nda yaşandığı gibi - önümüzdeki dönemde de yoğun tartışmaların yaşanması beklenmektedir.

A. Geçtiğimiz Dönemde Çıkan Önemli Kanunlar

2004 yılı Ocak ayında 31 tanesi uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin uygun bulunması ve onaylanmasına ilişkin olmak üzere toplam 48 adet kanun tasarısı görüşülerek kabul edilmiştir. Şubat ayında ise 10 tanesi uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin uygun bulunması ve onaylanmasına ilişkin olmak üzere toplam 15 adet kanun tasarısı görüşülerek kabul edilmiştir. Ocak ayında kabul edilen önemli kanunlar ve Şubat ayında kabul edilen bütün kanunlar aşağıdaki tablolarda aylara ve tarih sırasına göre tasnif edilmiştir:

Şubat 2004		
Kanunun Adı	Kabul Tarihi	Numarası
İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	12.02.2004	5092
At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	11.02.2004	5091
Olağanüstü Hal Bölge Valiliği İhdası Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun	11.02.2004	5090
Yabancılar İkinci El Taşı Satışı Hakkında Kanun	10.02.2004	5086
Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun	10.02.2004	5085

Ocak 2004		
Kanunun Adı	Kabul Tarihi	Numarası
Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	28.01.2004	5084
Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun	28.01.2004	5083
Hayvan Sağlığı ve zabıtası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	22.01.2004	5074
Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar kanununa Göre Gelir veya Aylık Almakta Olanların Gelir ve Aylıklarında Artış ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	22.01.2004	5073
Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun	22.01.2004	5072
Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.01.2004	5071

Elektronik İmza Kanunu	15.01.2004	5070
Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ³	13.01.2004	5043
Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun	08.01.2004	5042
Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev Ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	07.01.2004	5036

B. Yeni Kanun Tasarıları

Ocak ayının ikinci yarısından itibaren TBMM kayıtlarına giren ve TÜSİAD İhtisas Komisyonları tarafından izlemeye alınan veya alınma potansiyeli bulunan tasarılar, TBMM İhtisas Komisyonları'na göre aşağıdaki tabloda sıralanmıştır:

Kanun Tasarısının Başlığı	TBMM'ye Geliş Tarihi	Son Durum
Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	10.02.2004	Plan ve Bütçe Komisyonu
Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun Tasarısı	10.02.2004	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı	06.02.2004	Adalet Komisyonu
Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ⁴	21.01.2004	İçişleri Komisyonu
Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	16.01.2004	İçişleri Komisyonu

C. TBMM İhtisas Komisyonları

TÜSİAD İhtisas Komisyonları tarafından izlemeye alınan veya alınma potansiyeli bulunan kanun tasarıları, TBMM (Esas) İhtisas Komisyonları'na göre aşağıdaki tabloda tasnif edilmiştir:

³ Kanunlaşan yasa teklifinde avukatlık sözleşmesinden ve vekalet ücretinden kaynaklanan anlaşmazlıkların çözümü için birden fazla hakem kurulu oluşturulabilmesi öngörülmektedir.

⁴ 22/7/1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun adını "Bazı Kurum, Kuruluş ve Kişilerin Korunması ve Özel Güvenlik Teşkilatları Kurulması Hakkında Kanun" olarak değiştiren tasarı, özel güvenlik şirketlerinin faaliyet alanlarında ve koşullarında çeşitli değişiklikler öngörmektedir.

TBMM İhtisas Komisyonları'nda Görüşülen Kanun Tasarıları

İlgili Komisyon	Görüşülen Tasarı	Son Durum
Adalet Komisyonu	Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	---
	Türk Ceza Kanunu Tasarısı	(1)
	Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı	TCK sonrasında görüşülecektir.
Anayasa Komisyonu	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	Bu hafta görüşülmesi beklenmektedir.
Çevre Komisyonu	Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	TÜSİAD Görüşü sunulmuştur. (2)
İçişleri Komisyonu	Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	
	Bazı Belediyelerin Kaldırılması Hakkında 21.12.2003 Tarihli ve 5025 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanı Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi	
	Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 11.12.2003 Tarihli ve 5019 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanı Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi	
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı	---
	Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	Tasarı bekletilmektedir.
Plan ve Bütçe Komisyonu	Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı	---
	Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	---
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu	560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair KHK'nin Değiştirilerek Kabulüne İlişkin Kanun Tasarısı (Temel düzenlemeler Tarım Komisyonu'nda yapılmıştır. ⁵)	Sağlık Komisyonu ⁶
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı	Önümüzdeki hafta görüşülmesi beklenmektedir.

1: Alt komisyondadır.

2: Öncelikli olarak ele alınması kararlaştırılmıştır.

⁵ Tasarı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında yapılan bir protokol sonucu ortaya çıkmıştır. Bundan sonraki dönemde benzer nitelikli tasarılar Tarım Komisyonu'nda "Esas Komisyon" olarak görüşülecektir.

⁶ Görüşmeler sırasında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında bir görüş ayrılığı ortaya çıkmıştır. Bakanlıklar arasında varılacak uzlaşma neticesinde tasarı şekillendirilecektir.

D. TBMM Genel Kurulu

Şubat ayının ilk iki haftasında TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek kabul edilen kanunlar aşağıda sıralanmıştır.⁷

- At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun⁸ (11.02.2004) (5091)
- Yabancılar İkinci El Taşıt Satışı Hakkında Kanun (10.02.2004) (5086)
- Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun (10.02.2004) (5085)

TBMM Genel Kurulu Gündemi'ne ilişkin diğer özet başlıklar şu şekildedir:

- Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı (KYT) : Tasarının bu hafta içerisinde görüşülmesi beklenmektedir. Görüşmelerin başlaması halinde, tasarının yürürlük maddesine kadar kabul edilerek Anayasa Komisyonu'na geri çekilmesi beklenmektedir.
- Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Tasarısı : Tasarıların, atıfta bulunduğu Türk Ceza Kanunu ve diğer bazı tasarılar kanunlaştıktan sonra TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi beklenmektedir.
- 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne İlişkin Kanun Tasarısı : Tarım Komisyonu'nda görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının Esas Komisyon olan Sağlık Komisyonu'nda değiştirilmeden ve hızlı bir biçimde kabul edilerek TBMM Gündemi'ne eklenmesi beklenmektedir.
- Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı : Tasarı, Çevre Komisyonu'nda beklenmektedir. Görüşmelerin önümüzdeki haftalarda sürdürülmesi beklenmektedir.

E. Önümüzdeki Dönemde TBMM Genel Kurulu Gündemi

Önümüzdeki dönemde görüşülerek kısa, orta ve uzun vadede TBMM Genel Kurulu Gündemi'ne gelmesi beklenen ve TÜSİAD İhtisas Komisyonları tarafından izlemeye alınan veya alınma potansiyeli bulunan kanun tasarıları aşağıda sıralanmıştır.

Kısa Vade (1 Ay içerisinde)

- Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı
- 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne İlişkin

⁷ Uluslararası anlaşmaların uygun bulunması ve onaylanmasına dair kanunlar listeye dahil edilmemiştir.

⁸ Mezkur kanun 17.12.2003 tarihinde 5022 sayılı kanun olarak kabul edilmiş ve Anayasa'nın 89. maddesi gereğince Cumhurbaşkanı'nca tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderilmiştir.

Kanun Tasarısı : Bu tasarının görüşülmesinde “Tali Komisyon” olarak görevlendirilmesine rağmen, fiilen “Esas Komisyon” olarak görev yapan Tarım Komisyonu’nda görüşmeler tamamlanmıştır.

- Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı

Orta Vade (1-3 Ay arasında)

- Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- Bağımsız İdari Otoritelerin Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Tasarısı: Revize edilmiş taslak metnin önümüzdeki haftalarda T.C. Başbakanlık’a gönderilmesi beklenmektedir.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi⁹
- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi¹⁰
- Türk Ceza Kanunu Tasarısı : Adalet Komisyonu nezdinde oluşturulan alt komisyonda görüşmeler devam etmektedir. Tasarıya ilişkin çalışmaların Mart - Nisan aylarına kadar devam etmesi beklenmektedir.
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı
- Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Tasarısı
- Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

Uzun Vade

- Tüketim Maddeleri ve İhtiyaç Malzemelerinin Satışıyla İstigal Eden Büyük Mağazaların Kurulmasının İzne Bağlanması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı : Taslak metin üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

⁹ Komisyon çalışmasını daha verimli, etkin ve zaman kaybını önleyici hale getirmek için yapılan düzenlemelerde; Komisyon Başkanına, Komisyona gelen bazı dilekçeler hakkında gerekli yazışmaları yapmak, bilgileri toplamak ve görüşülüp ve görüşülemeyeceğine karar vermek yetkisi verilmekte, Başkan tarafından görüşülemeyeceğine dair verilen kararların sadece Komisyon üyelerine dağıtılması önerilmektedir.

¹⁰ Kanun teklifi kanunların bütün maddeleri tek tek görüşülmeden, “blok görüşme” yapabilmeye olanak sağlamak için TBMM İçtüzüğü’nün 91. maddesini yeniden tanımlamayı amaçlamaktadır ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri (Ankara Milletvekilleri Salih Kapusuz ve Haluk İpek, Bursa Milletvekili Faruk Çelik, Hatay Milletvekili Sadullah Ergin ile Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa) tarafından hazırlanmıştır.

- Doğrudan Vergi Reformu Tasarısı Taslağı : Metin üzerinde çalışmalar devam etmektedir.
- Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı : Metin üzerinde çalışmalar devam etmektedir.
- Yükseköğretim Kanunu Tasarısı Taslağı : Yeni atanan YÖK Başkanı Erdoğan Teziç taslak metin üzerinde sürdürdüğü çalışmaları tamamlayarak hükümete sunmuştur. Metin üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda, tasarıya yönelik çalışmaların Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak bir ortak komisyonda sürdürülmesi kararlaştırılmıştır. Üniversiteye giriş katsayıları konusunun da tasarı içerisinde düzenlenmesi beklenmektedir. Bu doğrultuda özellikle meslek lisesi mezunlarının üniversiteye girişte normal lise mezunları ile aynı imkanlara sahip olması amacıyla yapılacak değişikliklerin en geç bahar aylarında gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.
- Anayasa Değişiklikleri : Orta vadede T.C. Anayasası'nın bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına yönelik bir tasarı hazırlanması beklenmektedir. Bu değişikliklere ilişkin taslak üzerinde çalışmalar sürmektedir. Söz konusu çalışmalar Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve ilgili mahalli idareler kanun tasarılarına ilişkin uyum maddeleri başta olmak üzere YÖK, MGK, sendikal haklar ve istihdamda kadın-erkek eşitliği gibi konuları içermektedir.